

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 654/2021-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Dušanom Divkom, Šoltésovej 346/1, Považská Bystrica, proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8Cob/92/2018 z 25. novembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci

1. Z ústavnej sťažnosti sťažovateľa podanej 28. januára 2021 a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol v minulosti spoločníkom žalobcu [REDAKOVANÉ]. Po zániku jeho pôsobenia v tejto spoločnosti zabral časť technologického zariadenia zameraného na výrobu plastových okien. Konal tak na základe dohody spoločníkov, ktorá bola neskôr vyhodnotená ako neplatná a žalujúca spoločnosť presadila proti sťažovateľovi svoje právo na vydanie tohto zariadenia. Za zadržiavanie zariadenia žalujúca spoločnosť uplatnila náhradu 23 609 eur. Okresný súd skutkové okolnosti posúdil ako ušlý zisk, ktorého výšku (9 467 eur) ustálil na základe znaleckého posudku. Z tejto čiastky okresný súd priznal žalujúcej spoločnosti v dôsledku premlčania len 3 902 eur a podľa dosiahnutého pomeru úspechu a neúspechu (83,47 % : 16,53 %) priznal prevažne úspešnému žalovanému sťažovateľovi 66,94 % trov konania.

2. Na odvolanie obidvoch strán krajský súd touto ústavnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu vo veci samej so stotožnením sa s odôvodnením. Rozsudok založil na podmienечnom závere, že ak by bol žalobca prenajal sporné zariadenie, mohol by dosiahnuť nájomné ustálené v znaleckom posudku. Na rozdiel od okresného súdu náhradu trov konania uložil zaplatiť výlučne žalovanému sťažovateľovi, keďže výšku plnenia odvodil od znaleckého posudku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta ústavne neakceptovateľnú interpretáciu tak veci samej, ako aj rozhodnutia o trovách konania. Namietal zodpovednosť za škodu, mal sa správne použiť Obchodný zákonník a prípadné právo na bezdôvodné obohatenie sa premlčalo v premlčacej dobe, ktorá sa mala správne odvíjať od dohody spoločníkov na rozdelení technológie (bod 1). Domáha sa vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Navrhuje zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie, tiež priznať náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti musí mať na zreteli, že podstatou rozhodovania o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je posúdenie ústavnej akceptovateľnosti napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu, prípadne iného orgánu verejnej moci, a nie posudzovanie jeho právnej perfektnosti ani jeho prípadné „vylepšovanie“ (IV. ÚS 325/08, IV. ÚS 218/2010). Poslaním ústavného súdu nie je kontrola súdnej činnosti vo všetkých smeroch a aspektoch a skúmanie akejkoľvek nožnej nezákonnosti alebo procesného pochybenia, či dokonca zrejmej nesprávnosti, ktoré sa v individuálnom konaní pred všeobecnými súdmi prípadne vyskytnú, ale výlučne posudzovanie konformity aktu aplikácie práva (v posudzovanej veci súdneho rozhodnutia) s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou. Ústavný súd teda nepredstavuje opravnú inštanciu všeobecných súdov (I. ÚS 31/05), a preto zásadne nemôže meritórne preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, pri vydaní ktorých súdy rešpektovali požiadavky vyplývajúce z obsahu základných práv ustanovených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, v zmysle už citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu svojím vlastným názorom iba v prípade, ak by tento bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný (I. ÚS 131/2018).

5. Sťažovateľovi treba uznať, že napadnutý rozsudok je založený na právnom omyle tak vo veci samej, ako aj v časti náhrady trov konania. Predpokladom zodpovednosti za škodu je okrem iného vznik škody. Zvykne sa pomenovať aj ako druhý predpoklad zodpovednosti za škodu po protiprávnom stave, ktorý podľa okolností prípadu sťažovateľ založil neoprávneným zadržívaním veci. Z obsahu spisu však nevyplýva, že by žalujúcej spoločnosti bol ochotný nejaký subjekt zaplatiť nájomné 9 467 eur. K tejto čiastke dospeli súdy len v rovine predpokladaného nájomného vzťahu. Zodpovednosť za škodu je však daná pri vzniku skutočnej škody alebo reálne

ušlého, a nie virtuálneho zisku. Oproti tomu bezdôvodne sa obohatí nielen ten, koho majetok sa neoprávnene zväčší, ale aj ten, koho majetok za nezmenší, aj keby sa zmenšil, keby konal podľa práva (na porovnanie rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Odo/1110/2004 alebo rozsudok sp. zn. 30Cdo/1197/2007; verejne dostupné na www.nsoud.cz). Aj sťažovateľ keby konal podľa práva, musel by sa s vlastníkom zadržovaného zariadenia vyrovnáť, keďže okolnosti nijako nenasvedčujú, že by žalujúca spoločnosť netrvala na odplate za zadržovanie časti jej technológie.

6. Napadnutý rozsudok je založený na právnej chybe aj v časti trov konania. Kým okresný súd vychádzal z pomeru úspechu, krajský súd založil povinnosť sťažovateľa nahradiť trovy konania na znaleckom dokazovaní, ktoré malo ospravedlniť žalobcu, že nadsadil svoje nároky. Sťažovateľ však uspel (prevažne) v dôsledku premlčania, a nie v dôsledku znaleckého dokazovania. Okresný súd mu dokonca ako viac úspešnému priznal náhradu trov konania. Krajský súd však napriek stotožneniu sa s odôvodnením rozsudku okresného súdu meritórny prevažný úspech sťažovateľa nezohľadnil. Uvedené okolnosti by mohli byť dôvodom aj na ústavnoprávne konzekvencie, keďže krajský súd ústavne nekonformne aplikoval relevantné právne normy tak vo veci samej, ako aj v časti o trovách konania.

7. Ústavný súd však posúdil predmetnú ústavnoprávnu záležitosť v jej možnom výsledku. Aj keby ústavný súd derogoval napadnutý rozsudok, zodpovednosť sťažovateľa by bola daná z iného právneho dôvodu (bezdôvodné obohatenie), a tu by relevanciu nemalo len znalecké dokazovanie, ale aj podstatne dlhší rozsah premlčacej doby podľa sťažovateľom sa dovolávaného Obchodného zákonníka (štyri roky), čím by sa mimo premlčania ocitlo aj obdobie, ktoré okresný súd vo svojom rozsudku (bod 16) pre zmenu pri škode podľa Občianskeho zákonníka označil v prospech sťažovateľa za čas dopadajúci na premlčanie (od 1. 5. 2006 do 12. 6. 2007, tiež od 13. 6. 2007 do 3. 5. 2008). Žaloba bola podaná 5. mája 2010. Pri užívaní cudzej veci bez právneho dôvodu dochádza k bezdôvodnému obohateniu postupne počas celej doby takéhoto užívania veci, teda v časovej korešpondencii s pretrvávajúcim protiprávnym stavom.

8. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

9. V rámci *obiter dicta* a v súvislosti s dominantnou argumentáciou sťažovateľa, ktorá sa práve týka náhrady trov konania, ústavný súd poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu č. k. 1VObdo/2/2021 z 29. septembra 2021, v ktorom veľký senát najvyššieho súdu dospel k zjednocujúcemu právnomu záveru, že „*rozhodnutím, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí pre účely posudzovania väd zmätočnosti v zmysle ust. § 420 CSP, je aj rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní proti výroku o náhrade trov konania*“. To znamená, že vo veciach náhrady trov konania má ústavný súd vo vzťahu k rozhodnutiam krajských súdov o nároku na náhradu trov konania subsidiárnu právomoc.

10. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa vymedzených v petite sťažnosti.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2021

Robert Šorl
predseda senátu